

BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE

Artykuł stanowi fragment kwartalnika Bezpieczeństwo Narodowe.

Spis treści

Unia Celna – między mirażem „wschodniej Unii Europejskiej” a widmem „nowego ZSRR”	7
---	---

Paweł Świeżak

Unia Celna, powstała w 2010 r. i przekształcana od 2012 r. we Wspólną Przestrzeń Gospodarczą, a od 2015 r. (zgodnie z deklaracjami) – w Euroazjatycką Unię Gospodarczą, stanowi jakościowo nowy fenomen w bezpośrednim sąsiedztwie RP. Powoduje to potrzebę zastanowienia się, na ile jest ona projektem nawiązującym do radzieckiej przeszłości, a na ile korzysta z doświadczeń innych ugrupowań integracyjnych i jakie są proporcje między jej wymiarem ekonomicznym a politycznym. Unia Celna stanowi wyzwanie dla procesów rozszerzeniowych toczących się od ponad dwudziestu lat na kontynencie europejskim, dotąd bezalternatywnych. Określenie perspektyw i kierunku rozwoju euroazjatyckiego projektu jest zatem jednym z ważniejszych zadań stojących przed Polską i UE na przełomie 2013 i 2014 r.

Wybrane aspekty współpracy amerykańsko-izraelskiej w dziedzinie obronności: historia i stan obecny w kontekście polityki USA na Bliskim Wschodzie	33
---	----

Przemysław Pacuła

Mimo że obecne relacje amerykańsko-izraelskie wydają się być napięte, to sojusz między oboma państwami ma nadal trwałe podstawy: współpraca przynosi obopólne korzyści, a zarówno Izrael, jak i Stany Zjednoczone nie mają wartościowej alternatywy dla realizacji swoich interesów. Ugruntowaniu wzajemnych relacji sprzyjają również zaangażowanie amerykańskiego przemysłu zbrojnego w Izraelu oraz intensywna współpraca wywiadowcza i sił specjalnych, zwalczających ugrupowania terrorystyczne. Należy zatem zakładać, że niezależnie od rozbieżności dwustronnych, współpraca amerykańsko-izraelska będzie w przyszłości kontynuowana.

Od silnych fundamentów ku bezpiecznej przyszłości – pierwsza Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Australii	53
--	----

Izabela Krawczyk

Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Australii pt. „Silna i Bezpieczna” stanowi kolejny krok we wzmocnianiu i dostosowywaniu australijskiej polityki bezpieczeństwa do wyzwań współczesnego środowiska międzynarodowego. Podczas gdy Europa zdaje się pograżać w strategicznej stagnacji, region Azji i Pacyfiku staje się obszarem intensywnego rozwoju i zmian. Dynamika tego procesu jest w znacznym stopniu warunkowana przez orientujące się na ten region Stany Zjednoczone oraz rosnące wpływy Chin. Niepozabawiona własnych ambicji regionalnych Australia, współpracując równocześnie z obydwoma mocarstwami, stara się maksymalnie wykorzystać zachodzące zmiany, aby wzmocnić swoją pozycję w regionie i jak najefektywniej realizować własne interesy narodowe.

Polityka imigracyjna Federacji Rosyjskiej jako narzędzie kształtowania stosunków dwustronnych z poradzieckimi państwami Azji Środkowej 73

Ewa Mazur-Cieślak

Rosji, podobnie jak wielu innym państwom europejskim, grozi zapaść demograficzna. Systematycznie spada liczba urodzeń, a sytuację pogarsza emigracja Rosjan, zwłaszcza młodych, do państw Europy Zachodniej. Deficyt rąk do pracy staje się coraz wyraźniej odczuwalny. Najniżej opłacane branże radzą sobie z obsadzaniem wolnych stanowisk tylko dzięki zatrudnianiu imigrantów zarobkowych pochodzących głównie z państw przestrzeni poradzieckiej oraz z Chin. Tymczasem władze rosyjskie zaostrzają politykę imigracyjną i rozpoczynają – na pozór wbrew interesom i potrzebom gospodarki – deportację kilku milionów imigrantów, którzy przedłużyli sobie pobyt ponad czas wskazany w decyzji władz imigracyjnych (tzw. pobyt przeterminowany).

Terroryzm anarchistyczny – istota, taktyka, organizacja 99

Elżbieta Posłuszna

Celem niniejszego artykułu jest charakterystyka współczesnego anarchizmu, zarówno pod względem ideowym, taktycznym, jak i organizacyjnym. Charakterystyka ta w zamierzeniu autorki winna służyć określonym celom praktycznym, a mianowicie wypracowaniu środków przeciwdziałania rozwojowi anarchistycznego ekstremizmu i terroryzmu oraz narzędzi, za pomocą których skuteczniej niż dotąd zwalczać będzie można najbardziej niebezpieczne jego przejawy. Artykuł zawiera także sugestię, że chcąc przeciwdziałać destrukcyjnej aktywności współczesnych radykalnych ugrupowań anarchistycznych, które są w znacznym stopniu zdecentralizowane, a nawet funkcjonują według modelu „oporu bez przywództwa”, pora rozważyć także nowe metody ich zwalczania, opierające się na przykład na siłach zorganizowanych niehierarchicznie.

Bezpieczeństwo międzynarodowe w 2012 r. w ocenie Rocznika SIPRI 121 – omówienie i komentarz

Zdzisław Lachowski

Kolejne edycje Rocznika SIPRI stanowią powszechnie uznany barometr stanu bezpieczeństwa na świecie. Sztokholmski instytut gromadzi, analizuje i publikuje dane w obszarze zbrojeń, rozbrojenia oraz wybranych dziedzin bezpieczeństwa, starając się przedstawić możliwie obiektywny obraz kondycji i tendencji w tym istotnym wymiarze życia międzynarodowego. Tematyka Roczników koncentruje się głównie na twardym (wojskowym lub z tematyką wojskową związanym) bezpieczeństwie. Jest to w dużej mierze podejście tradycyjne, ale też mające walor większej precyzji, w porównaniu z podejściami i definicjami włączającymi „miękkie” elementy w dyskurs o bezpieczeństwie. Wojskowy wymiar, mimo relatywnej deprecjacji, pozostaje jądrem bezpieczeństwa. Tematyka omawianego SIPRI Yearbook 2013, przedstawiona tutaj w zarysie, maluje obraz ograniczonego postępu, a jednocześnie braku wizji – celu i kształtu przyszłego ładu bezpieczeństwa. Nie jest możliwe przedstawienie w niniejszym omówieniu szczegółowych analiz, dlatego autor tego omówienia skupia się na wyselekcjonowanych istotnych elementach.

Biogramy autorów 141

Informacja dla autorów 142

Procedura recenzowania zewnętrznego 143

Wykaz recenzentów 144